

Dones periodistes per la cooperació mediterrània

Al fòrum “Les periodistes, la Mediterrània i el futur” es va tractar la lluita per la igualtat

—Julia López—

Reclamar el paper de les dones com a agents del canvi social i com a principals promotores de la pau entre les dues riberes de la Mediterrània, estimulants el seu protagonisme, no sols com a millors interlocutores, sinó també com a fonts informatives més adients, ha estat una de les conclusions més importants del fòrum que va aplegar durant els dies 1 i 2 de desembre unes 50 periodistes de països mediterranis de les ribes nord i sud.

Venien de llocs molt diferents i allunyats: Isabelle Fougère, de França, Michal Swartz, d'Israel, Nella Condorelli, de Sicília, i Fawzia Talout, del Marroc, i fins i tot de països veïns amb relacions no gaire amistoses entre ells, com Irini Nicoloupolou, de Grècia, i Gila Benmayar, de Turquia, o Elsa Baskhevani, d'Albània, i Branca Berberijam, de l'ex Iugoslàvia... i, malgrat tot, com a dones i com a periodistes, es van posar d'acord en l'essencial: “Encara queda molt a fer perquè la dona arribi a una situació d'igualtat en la professió. La situació de precarietat laboral és greu, tant als països del nord com del sud, però en aquests últims, com per exemple Algèria, la lluita encara és de mera supervivència, perquè ser dona i periodista és un doble motiu per convertir-se en objectiu del terrorisme integrista”.

Solidaritat i cooperació primer de tot

Precisament la intervenció de la periodista

FOTOS: PILAR AYMERICH

algeriana Amel Bumedien, redactora dels diaris *El Watan i Liberté*, va provocar un moment d'intensa emoció a la sala d'actes del Col·legi de Periodistes, on es va celebrar el Fòrum: “No sé a quants enterraments he assistit últimament; no porto el compte de quants col·legues han estat assassinats... M'agradaria explicar la sensació d'anar pel carrer amb la por al cos, i la de no poder veure mai la teva família. De vegades em penso que ja estic morta, i malgrat tot tinc l'esperança de poder viure al meu país democràtic i lliure”. La situació d'aquesta periodista, que actualment està exiliada a Barcelona, va donar peu que s'aprovés un comunicat de denúncia i solidaritat amb els periodistes algerians. També es va aprovar, a les conclusions, un punt per crear una xarxa d'acollida de professionals amenaçades digna i segura a Europa. Aquest encontre va resultar apassionant, i no només per les conclusions a les quals es va arribar —aprovades gairebé per unanimitat— i el

Ponència “Cap a una xarxa de periodistes de la Mediterrània”: Montserrat Minobis, Isolina Cueli, Irene Nicoloupolou i Nesma El-Batrik.

—Estimular el protagonisme femení com a font informativa ha estat una de les principals conclusions—

**Emma Attallah Soula,
periodista de Tunis:**

“Cal establir un consens sobre el lloc i la funció de les periodistes, que no es poden seguir conformant als mitjans amb el confinament les seccions de moda, cuina i puericultura”

Germán Díaz Fandos, cap de secció de DGX Brussel·les:

“Des de la unitat de la Direcció General X, que dirigeix Colette Flish, i des de la secció d'Informació i Projectes al Gran Públic que dirigeixo, farem el possible perquè la UE col·labori en els vostres objectius”.

Acte inaugural del fòrum:
Núria Llorach, de l'Institut Català de la Dona, Germán Díaz Fandos, de DGX, Joan Guitart, Montserrat Minobis i Josep Pernau.

compromís explícit i personal assolit per cadascuna de les participants per impulsar la creació d'una xarxa de periodistes en el seu propi país, amb capacitat de coordinar-se amb una xarxa més general de periodistes de la Mediterrània. No s'ha volgut crear una “superestructura” formal, però s'ha fet el primer pas d'un llarg procés, que seguirà amb intercanvis d'informació i una propera trobada el mes d'octubre del 1996 a Atenes.

Establir objectius comuns

Durant dos dies, unes 50 periodistes van posar sobre la taula les seves preocupacions, van explicar la situació de les professionals del seu país i van parlar del temes objecte de les ponències. Aquest Fòrum va ser organitzat per

l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya, com a coordinadora a Espanya de la Xarxa Europea de Dones Periodistes, gràcies al patrocini de la Comissió Europea, la unitat per la Igualtat d'Oportunitats de la DGX a Brussel·les i la col·laboració d'altres institucions, com el mateix Col·legi de Periodistes de Catalunya, la Diputació de Barcelona, l'Institut Català de la Dona o el Fòrum Civil Euromed, que dos dies abans va integrar en les seves sessions quatre de les nostres ponents.

Per poder portar a terme un debat sobre el paper de la dona periodista a l'àrea mediterrània es va decidir realitzar aquest Fòrum immediatament després de l'Euroconferència de la Mediterrània i dels Fòrum Civil Euromed, aprofitant l'avinentsa que durant uns dies Barcelona es convertia en el centre del debat tenint la Mediterrània com a

—Fawcia Talout: “Mai no m'havia imaginat tantes dificultats per a un projecte de revista per a dones”—

**Irene Nicolopoulou,
periodista, coordinadora de
la Xarxa Grega:**

**“Nosaltres, les dones
periodistes, tenim la
possibilitat de baixar el to
de discussió en els mitjans,
donant exemple de més bon
tarannà i bona entesa entre
el Nord i el Sud”**

**Isotta Gaeta, coordinadora
de la xarxa italiana:**

**“Cal aprofitar al màxim les
possibilitats que ofereixen la
UE i les nostres pròpies
organitzacions nacionals;
difondre la guia Euromed i
fomentar la implantació
d’una xarxa en tots els
països”**

protagonista principal de les converses. Totes les assistents van estar d'acord en la necessitat de definir l'espai mediterrani i de proposar vies d'intercanvi i col·laboració entre les dones periodistes de tots els països d'ambdues riberes, i per això, la primera cosa a fer és trencar el mur de desconeixement, intercanviar informació per saber qui som i explicar quina és la situació de cada país.

Milagros Pérez Oliva, responsable-coordinadora de l'àrea de societat d'*El País* a Catalunya, a la seva ponència "La perspectiva del gènere a la informació" va posar èmfasi en dues qüestions concretes: "La potenciació de les dones, no només com a protagonistes, sinó també com a fonts d'informació alternatives, i el retrobament de la lluita sindical contra la precarietat laboral que afecta principalment les dones". Per a

aquesta periodista, i tal com es va confirmar en el debat posterior, és necessari posar en qüestió les condicions de producció de la informació de tipus masculí —que actualment és la dominant—, si volem arribar a una professió més humana". Cal establir altres rutines de producció, com també condicions de treball diferents, com podria ser la dedicació completa durant quatre jornades i la resta de temps per a un mateix, perquè és evident que mai no es compleix l'horari de 7 hores establert als convenis".

També es va incidir en la valoració del discurs privat que condiona la vida quotidiana com a discurs social a establir. Segons una de les participants, "les condicions laborals fan impossible compartir equilibradament la maternitat i la professió", i una altra va afegir: "Totes hem viscut alguna vegada allò que si

**—Concha Fagoaga: “Cal
reclamar una teoria del
discurs que origini el canvi
social”—**

**Montserrat Boix, periodista
d'Internacional de TVE:**

“El que més costa és establir una agenda eficaç de contactes de professionals del Sud i del Nord que ens pugui servir de veritat per avançar i disposar d'un altre tipus d'informació”

**Nella Condorelli, periodista
de Catània, Sicília (Itàlia):**

“De vegades el Sud és al nostre propi país. Cal crear algun mitjà de comunicació que reflecteixi la nostra problemàtica? Scirocco només va ser el primer intent d'aquesta idea”

Ponència “Vies d'intercanvi a les dues ribes de la Mediterrània”: Nella Condorelli, Joana Gallego, Montserrat Boix i Nesma El-Batrik. A la dreta, Michal Schwartz, d'Israel.

mostres massa el teu paper de mare et consideren una mala professional”.

Més formació per a les noves tecnologies

Les noves tecnologies van ser presentades des de diferents vessants per la periodista i escriptora Margarita Rivière, una mica escèptica en la glorificació del seu ús, i la periodista Assumpció Maresma, que lidera una de les empreses pioneres en la comunicació electrònica i que ha enllestit alguns projectes que ja circulen amb normalitat a les autopistes de la informació: “No crec en miracles”, va afirmar, després de mostrar-se cada vegada més partidària que les dones accedeixin a la xarxa telemàtica, “i és evident que les autopistes de la informació no posaran fi a les diferències socials, els conflictes, etc. La realitat del Sud és molt dura i encara està molt allunyada de les possibilitats tècniques. Però tot i que no m'atreveixo a dir que Internet pugui ser un pont, perquè encara no té suficient força, sí que puc afirmar que de totes les tecnologies aquesta és la

que pot estar més a prop nostre i pot permetre una intercomunicació direccional i directa”.

Sobre aquest punt, a les conclusions es va aprovar el fet d'haver de potenciar la creació d'un banc de dades sobre temes d'interès per a les dones periodistes de l'àrea, i també desenvolupar projectes de formació que ens permetin accedir a les noves tecnologies de la comunicació (xarxes telemàtiques, cable, Internet, etc.) tot mirant de trobar les subvencions europees més adients per promoure projectes comuns, com podria ser la realització de publicacions per via telemàtica.

També es va decidir impulsar l'obtenció d'un espai més gran als mitjans de comunicació, tant els editats per sindicats, associacions o federacions (que fins ara no el tinguin en compte) com als mitjans de comunicació general: més presència dels temes que ens interessin a les dones, més atenció al punt de vista de la dona: “veure el món amb ulls de dona”, i una millora en el tractament del gènere i un canvi en la imatge de les dones que ens transmeten els mitjans ●

—Gila Benmayar: “A Turquia s'utilitza la dona als audiovisuals, però se li impedeix l'accés a càrrecs”—